

Kestävyysjärjestelmien akuutit kiireet ja muut haasteet

Uusiutuvan energian direktiivi REDII on asettanut biomasan kestävyyskriteerit kaikelle yli 20 MW kiinteälle ja yli 2 MW kaasumaiselle biomasalle sekä ilman kokoluokkarajaa nestemäisille biopolttoaineille.

Hannes Tuohiniitty

Kansallinen REDII on toimeenpantu ja astunut voimaan tammikuussa kestävyyslain muutoksella sekä Valtioneuvoston asetuksella. Energiavirasto on julkaissut toiminnanharjoittajille suunnatusta ohjeesta päivityksen ja avannut sähköisen KEKRI-järjestelmän hakemuksia varten.

Komissio myöhässä ...

REDII direktiivissä on annettu komissiolle oikeus tarkentaa ohjeistusta kestävyyskriteerien osoittamisesta. Komission toimeenpanosäädös tästä on jo puoli vuotta myöhässä. Luonnosta on käsitelty komission työryhmässä ja siitä on ollut konsultaatio kesäkuussa, mutta ohjeen valmistumisen aikataulu on epävarma. Tämä eriaikaisuus toi-

minnanharjoittajien velvollisuuksien ja ohjeiden valmistumisen välillä luo ainakin kansainvälisille puupolttoainemarkkinoille jonkin verran lisäepävarmuutta.

Toinen markkinoita haaittava tilanne on syntynyt siitä, että komission piti antaa myös vapaaehtoisia kestävyysertifiointijärjestelmiä koskeva delegoitu asetus, mutta sekin on kuukausia myöhässä, eikä valmistumisesta ole selvyttä. Näiden järjestelmien käyttöönottoon ei onnistu käden käänteessä.

... ja suunnittelee uusia ja tiukempia kriteereitä

Riippumatta jo aiemmin hyväksytyistä – ja nyt kansallisesti toimenpantavista kestävyyskriteereistä – on komissio avannut REDII direktiivin monin osin osana heinäkuussa esiteltävää Fit For 55 -energia- ja ilmastopakettia.

Kestää ennen kuin tulee valmista

On hyvä ymmärtää, että nämä ovat vasta komission esitykset. Heinäkuun esitysten jälkeen käynnistyy lainsäädännön poliittinen vääntö Euroopan Parlamentin ja jäsenmaiden neuvoston sekä komission yhteismenettelynä. Kotimaassaan kannat valmistellaan elokuussa. Tämä voisi valmistua mahdollisesti 2023 alkupuolella ja kansallinen toimeenpano valmiin muutetun direktiivin osalta voisi karkeasti arvioituna olla 2025 aikana. ■

Kestävyyskriteereihin esitetään useita muutoksia

Heinäkuussa osana laajaa Fit-for-55 -ilmastopakettia komissio esittää RED-direktiiviä uusittavaksi. Yksi avattava asia on kestävyyskriteerit ja nimenomaan niiden tiukennus. Direktiivin soveltamista laajennetaan laskemalla laitojen alarajaa 5 MW:iin nykyisestä 20 MW:sta käytettäessä kiinteää biomassaa. Kaasumaisella tehtävän lämmön- ja sähköntuotannon laitosalarajana pysyy 2 MW. 5–10 MW laitoille esitetään tehtäväksi kevennetty kestävyys osoittamisen järjestelmä.

1. Korkean biodiversiteetin, kosteikkojen sekä turvemaiden **no go -alueiden laajentaminen** koskemaan metsäbiomassaa nykyisen peltobiomassan lisäksi.

2. **Kasvihuonekaasupäästöjen säästövaatimuksen laajentaminen koskemaan takautuvasti kaikkia soveltamisalan mukaisia laitoja** (2 MW/5 MW alkaen), ensin – 70 % ja 2026 alusta alkaen – 80 %.

3. **Kaskadikäytön sekä jätehierarkian korostaminen** bioenergian liittyvien tukien osalta. Tuet eivät saisi vääristää raaka-

nemarkkinoita ja käydä vastoin jätehierarkiaa. Ajatus koskee periaatetasolla kaikkea biomassaa. Lisäksi erityisesti sanotaan, että **tukea ei saa lainkaan osoittaa sahatukkien, vaneritukin ja kantojen sekä juurakoiden energiakäyttöön**. 2026 alkaen tukea ei saa myöskään antaa lauhdesähkön tuotantoon biomassalla, ellei käytössä ole hiilidioksidin talteenottoa ja varastointia (BECCS). Komissio aikoo esittää delegoidun säädöksen vuoden päästä direktiivin voimaantulosta, siitä kuinka kaskadiperaate tulisi huomioida erityisesti käytettäessä energiaksi korkealaatuista runkopuuta; joka nyt määritellään direktiivissä ensimmäistä kertaa.

4. **Metsäbiomassan metsäkriteerin** (29(6) a ja b iv)) **kiristäminen**. Kriteeri edellyttää minimoimaan vaikutukset maaperän laatuun ja monimuotoisuuteen. Nyt tehty lisäys mainitsee erityisesti kantojen ja juurakoiden keruun välttämisen ja minimoimaan suurilta avohakkuilta tai plantaasimaiseksi metsäksi muutetusta primäärimetsästä tulevan biomassan.